

HATÁRTALANUL A DÉLVIDÉKEN

A Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola és Óvoda, valamint a Vargha Gyula Református Óvoda és Általános Általános Iskola 7. osztálya 2023. május 22-26-ig vehetett részt a határtalanul kiránduláson, melyet a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Támogatott.

A kirándulás célja Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése, valamint a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakítása.

A trianoni békeszerződés az első világháborúban vesztes Magyarország és a háborúban győztes antant szövetség hatalmai között létrejött békediktátum, amely meghatározta Magyarország új határait és többmillió magyar családot elszakított országunktól.

A szerződést a felek 1920. június 4-én írták alá a versailles-i Nagy-Trianon kastélyban.

Ennek következtében elveszítettük Kárpátalját, Erdélyt, Délvidéket, Órvidéket és a Felvidéket, Magyarország területének két harmadát. Az ország népessége 18,2 millió főről 7.6 millióra csökkent.

A határtalanul kirándulás segít abban, hogy ne felejtsük el a történelmet, ne feledkezzünk el az elszakított magyar családokról, ismerjük meg életüket és személyes tapasztalásokat szerezzünk róluk. Utunk során a következő ma Szerbiához tartozó településeken jártunk: Szabadka, Palics, Újvidék, Pétervárad, Karlóca, Torontálvásárhely, Belgrád, Nándorfehérvár, Zimony, Óbecse, Törökbecse, Nagykikinda, Ada, Zenta, Topolya, Csantavér. Nemcsak határon túli, hanem közelben élő magyarokkal is ismerkedtünk, hiszen a nemesgörzsönyi Vargha Gyula Református Iskola 7. osztályos tanulói és tanárai, valamint református lelkészük is velünk tartottak.

1. nap Szabadkára mentünk. Ott először ellátogattunk a Kolevka Gyermekotthonba. Átadtuk az adományokat, amiket iskolánk tanulói és dolgozói gyűjtöttek, ők pedig megvendégeltek minket.

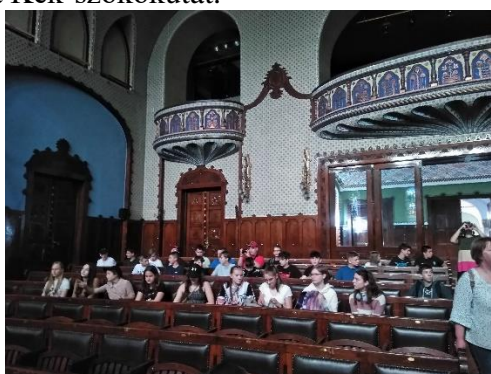

Utána elmentünk az Evangélikus gyülekezet házába, ahol finom ebéddel vártak bennünket.

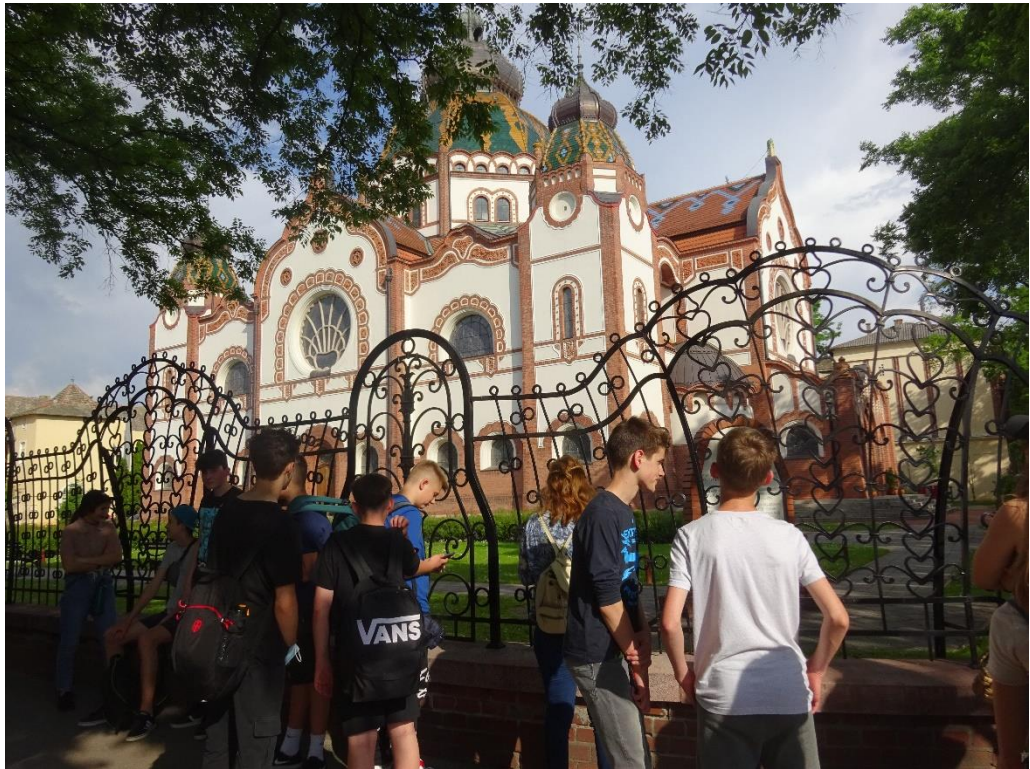
Ezt követően négy szabadkai diákkal és idegenvezetőnkkel megtekintettük Szabadka néhány nevezetességét. Először a Városházát, ami gyönyörű szecessziós épület. 1908 és 1910 között épült, a festését pedig 1912-ben fejezték be szabad kézzel. A szecessziós dekorációk a magyar népművészet romantikus elemeivel kiegészülve, a kerámiából és kovácsoltvasból készült virágok felejthetetlen látványt nyújtottak. Ez a stílus sétánk során többször is felbukkant. Még a fagyizó és a McDonalds falán is. A városháza tornya 76 méter magas, a kilátó pedig 45,5 méter magasan van, ahova fel is menünk. Már a magasból kiszemeltük a Kék-szökőkutat.

A közelében ettünk egy fagyit, majd megnéztük a zsinagógát, amit 1902-ben kezdtek el építeni és ugyanabban az évben be is fejezték. A zsinagógával szemben áll a Cifra Palota, mely 1904-ben épült. A homlokzat alapszíne fehér, a ház ablakai zöldek. A két

tornya narancssárga, a Zsolnay tetőcserép kétféle kék színben pompázik. Ha valaki vonattal érkezik Szabadkára, ez az egyik első épület, melyet a pályaudvart elhagyva meglát.

Az út során Kosztolányi emlékszobrát és a Szent Teréz Székesegyházat is megtekintettük, és sok érdekességet tudtunk meg róluk.

Miután kellemesen elfáradva elköszöntünk vendéglátóinktól, elindultunk Újvidékre, ahol a Milkaza nevű hostelben szálltunk meg.

2. nap

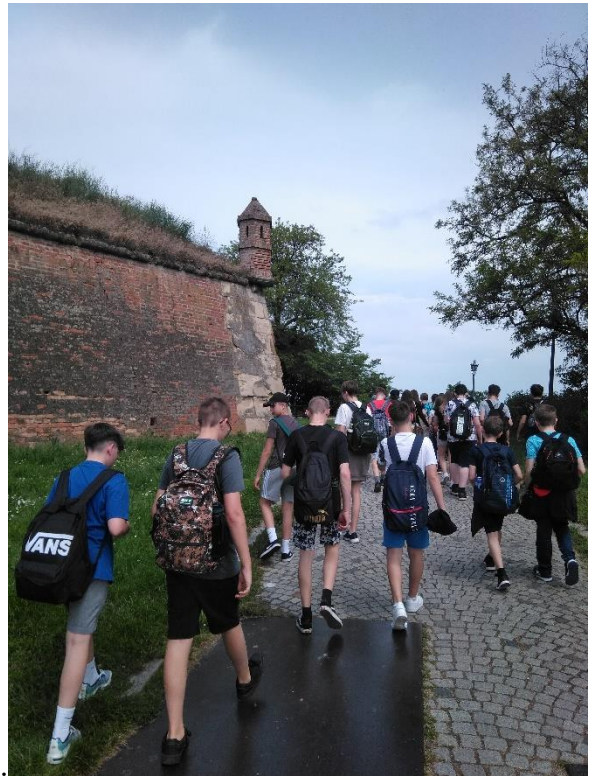
A hosszúra nyúlt éjszaka és a bőséges reggeli után elindultunk Újvidékre. Újvidék, más néven Novi Sad a Vajdaság fővárosa. Egyik kísérőnk, Móricz Attila református lelkész, hitoktató itt született, így sok érdekes dolgot mesélt a városról. Bekukkantottunk egy ortodox templomba is. Ezután kívülről megnéztük az Óváros Szabadság terén álló városházát, valamint az éppen vele szemben álló Mária neve katolikus templomot. A templom 1892-94 között épült, hossza 52 méter, szélessége 25 méter, tornya 72 méter magas, ezzel Bácska legmagasabb temploma.

Újvidékkel szemben a Duna túloldalán található a Pétervárad erőd. 1692-ben kezdték építeni a ma is látható erődítményt, amely a XVIII. században Magyarország legmodernebb és legnagyobb vára volt. 1716. augusztus 5-én itt aratott nagy győzelmet Savoyai Jenő a török felett. Részletesen bemutatták nekünk az erőd alagútrendszerében, hogy miért is volt a vár bevehetetlen. Az alagút hűvös és szűk volt, ami nagyon tetszett nekünk. 16 km volt a vár bevehetetlen. Az alagút hűvös és szűk volt, ami nagyon tetszett nekünk. Több, mint 16 km

hosszú,ebből mi kb. kettőt jártunk be.

Rövid buszozás és hosszú gyaloglás után megérkeztünk Karlócára. Ez a hely a Karlócai békéről híres, ami 1699-ben történt 324 éve. A szerződés A Habsburg-Török háborút zárta le a törökök kiűzésével. A béke aláírásának helyszíne az egykori vezéri sátor helyén emelt Békekápolna (Kapela mira).

Erre a napra terveztük még a Redneki vár megtekintését is. A Fruska gora déli lejtőjén, a Kudos patak völgye feletti kisebb hegycsúcson emelkedik a kalocsai érsekség redneki vára. Az 1526-ban felvonuló török sereg ezt is megszállta. A török megszállás után pusztán maradt. Sajnos ide nem tudtunk rendesen ellátogatni, mert mindenki fáradt volt és sietni kellett vissza a szállásra. Egy közeli hegyoldalon voltunk pihenőt tartani és onnan látszott a vár egy része.

3. nap

Ezen a napon Torontálvásárhelyre látogattunk a helyi Moša Pijade Általános iskolába. Szerbül a települést Debeljacának hívják. Ebben az iskolában 80 magyar diák is tanul, közülük ismerkedhettünk meg a korunkbeliekkel. Bemutatkozásuk után mi is bemutattuk iskolánkat és Pápát. Ezt követően ismerkedős játékok és sportversenyek segítettek, hogy jobban megismerjük

egymást. Utána nehezen búcsúztunk el egymástól. Jó volt érezni, hogy kimész valahova a határon túlra és tudsz a saját anyanyelveden beszélni, mert vannak olyanok, akik értik és szeretik a nyelvet. Néhányan tartják is a kapcsolatot az itt megismert diákokkal. A helyi tévé is közvetítette látogatásunkat.

Innét ebéd után Nándorfehérvárra utaztunk. Mai neve Belgrád, de nekünk magyaroknak Nándorfehérvár marad. Itt zajlott 1456. július 4–21. között a nándorfehérvári diadal, ahol Szilágyi Mihály vezetésével a szerbek és a magyarok, azaz a keresztény egyesített haderő hatékonyan védte a várat a támadó törökkel szemben, majd július 22-én Hunyadi János vezetésével a vár melletti csatában legyőzték a törököket. A III. Kallixtusz pápa által elrendelt déli harangszó mind a mai napig a nándorfehérvári diadalra emlékeztet a keresztény világban.

A vár után hamar megtaláltuk Zimonyban a Hunyadi tornyot, ami a Hunyadiak egykori középkori várának megmaradt falai közt emelkedik. 37 méter magas, három csúcsban végződő torony. Itt halt meg Hunyadi János 1456-ban a nándorfehérvári diadal után.

4. nap

Az óbecsei zsilipnél nagyon szép kilátás tárult elénk, amiről csodálatos fotókat lehetett készíteni. A zsilipet Eiffel tervezte. Mindenkinek nagyon tetszett a táj. A Tisza folyó mentén, a zsilip szájánál horgászok is voltak, kapásra várva. Később láthattuk, ahol a Száva és a Tisza beletorkollik a Dunába.

Következő állomásunk Nagykikinda volt. Már nagyon kíváncsiak voltunk Kikára a mamutra, amit 1996-ban közel fél millió éves pihenése után ásott ki egy markológép a téglagyár agyagbányájában. A Nemzeti Múzeumban a szinte épen maradt mamut csontvázon kívül értékes és sokféle kiállítást láthattunk. Néhányan nagyon elmélyedtünk egy képes kvízben, mely a múzeum látnivalóiról tett fel kérdéseket. A feladatlapokat itt kiragasztva meg lehet nézni.

A város másik nevezetessége a „járgányos szárazmalom”, mely 1945-ig működött, de ma is eredeti állapotában láthattuk. Ezen kívül még egy ilyen típusú malom maradt meg Európában, Szolnokon. A malomban találkozhattunk az utolsó tulajdonos unokájával, s pár érdekességet mesélt a malom működéséről. Megtudtuk, hogyan jutottak be a belsejébe a lovak, amik a hatalmas kereket hajtották.

Nagykikinda után az Aracsi pusztatemplomot vettük célba. Az országúttól 5 km-re helyezkedik el, de a rossz útviszonyok miatt 45 percig tartott az út busszal a szántóföldek közti földúton. román–korai gótikus templom romja az egyik legkorábbi építészeti emlék a Vajdaságban, Szerbiában. Gyönyörű szép, mészkőtégla a Budai-hegyekből származnak. Sajnos két méhkas is látható volt a belsejében, így csak kívülről csodáltuk.

Csütörtökön esti programként elmentünk a Törökbecsei temetőbe megkoszorúzni a Hungária szobrot. A szobor egy kereszt talapzatára támaszkodó nőalakot ábrázol, fején a magyar koronával. Jobb kezében koszorút fog, bal kezével a magyar címerez pajzsot tartja. A márványtáblába vésett írás a hősi halottakra és a szobrot állító törökbecsei polgárokra emlékeztet. Tiszteletükre elénekeltük a himnuszt.

Késő este értünk Adára, ahol az utolsó szerbiai éjszakát töltöttük. A meleg nap után a wellness fürdőben lehűtöttük magunkat és lemostuk az út porát.

5. nap

Zenta a Vajdaság legmagyarabb városa, a lakosság 80 %-a magyar. A Fő téren áll a városháza, melynek leglátványosabb eleme a központi aula. Az épület másik jellegzetessége a közel 50 méter magas torony, melynek tetejéről egész Zenta, és a környék belátható. Míg a lépcsőkön felfelé haladtunk, megismerhettük a város történetét, s a leghíresebb csata részleteit. 1697. szeptember 11-én a Savoyai Jenő által vezetett egyesült hadak Zenta határában világtörténelmi jelentőségű csatát nyertek a törökökkel szemben, ugyanis ezzel a győzelemmel szabadult fel majdnem egész Magyarország az Oszmán Birodalom igrája alól. E csata következménye az 1699-ben megkötött karlócai béke, amellyel lezárult a törökök közép-európai térhódítása.

Zenta után Topolyára látogattunk, ahol egy tájházban megismerhettük az itt egykor élő magyarok hagyományait, életterét. Az udvaron éppen az ezen a területen nagyon elterjedt levesbetétet, csigatésztát készítették. Ez meghozta a mi étvágynkat is. Egy csodaszép halastó partján magyar csárdában ebédeltünk.

Jóllakottan folytattuk utunkat az utolsó célig Csantavérre. Itt megtekintettük a Pádúai Szent Antal bazilikát. A templom közadakozásból épült. Minden parasztnak holdanként egy mázsa búzát, vagy annak megfelelő pénzüsszeget kellett beadnia, ami annak idején 100–110 dinár volt, ami egy segédmunkás egy havi fizetése volt. Akinek nem volt semmije, az elment dolgozni az építkezésre. Egy év alatt a város polgárai megépítették templomukat, mely 1000-1200 embert tud befogadni egyszerre. 1929. november 10-én szentelték fel. Számunkra ez a templom szimbolizálja, hogy együtt, összefogással milyen nagy dolgokra képes az ember.

